

Færre personer er langtidsbrugere af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler

I den seneste tid har langtidsbrugere af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler fyldt en del i mediebildet. Den aktuelle interesse for emnet skyldes, at Statens Serum Institut som svar på et folketingsspørgsmål¹ lavede en opgørelse over, hvor mange personer, der har købt mere end 30 definerede døgndoser (DDD) i 2011 og 2012. Opgørelsen er et overslag over, hvor mange personer, der behandles med benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler i mere end fire uger. Benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler må ordineres til maksimalt to ugers behandling af søvnløshed og maksimalt fire ugers behandling af angsttilstande² i henhold til Sundhedsstyrelsens vejledning.

Statens Serum Instituts opgørelse er dog i nogen grad blevet mistolket i det brede medie billede. Man kan ikke ud fra opgørelsen konkludere, at alle brugere, der bruger over 30 DDD i løbet af et år, er langtidsbrugere. At tegne et retvisende billede af danskerne forbrug af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler er en kompliceret sag, som bl.a. er vanskelig, fordi det ikke er muligt at give et præcist tal for, hvor længe den enkelte person har været i behandling med et lægemiddel. Det skyldes blandt andet, at der er forskel på, hvilken mængde den enkelte bruger skal tage for at opnå den ønskede effekt.

Til estimering af behandlingsvarigheden anvendes ofte enheden Definerede Døgndoser (DDD). DDD for et lægemiddel fastsættes af WHO ud fra en gennemsnitlig dosis per døgn for en voksen person i vedligeholdelsesbehandling for den sygdom, der er hovedindikationen for lægemidlet. I opgørelsen satte vi grænsen for en behandlingsvarighed i fire uger på 30 DDD, fordi lægemidlerne typisk sælges i pakninger, der indeholder 30 DDD. Det svarer teoretisk til, at en person har fået en DDD per dag i 30 dage i løbet af hele 2011 eller hele 2012.

Man bør dog være opmærksom på, at det ikke er alle, der tager en DDD om dagen. Nogle personer tager mere, andre tager mindre. Derfor kan antallet af DDD heller ikke ses som et direkte mål for behandlingsvarigheden, men bør snarere ses som en indikation heraf.

Det er derfor relevant, at nuancere billedet ved at uddybe tallene og supplere med oplysninger om udviklingen i danskernes forbrug af benzodiazepiner.

¹ <http://www.ft.dk/samling/20121/almindel/suu/spm/919/svar/1077057/1284542/index.htm>

² <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152319#Bil2>

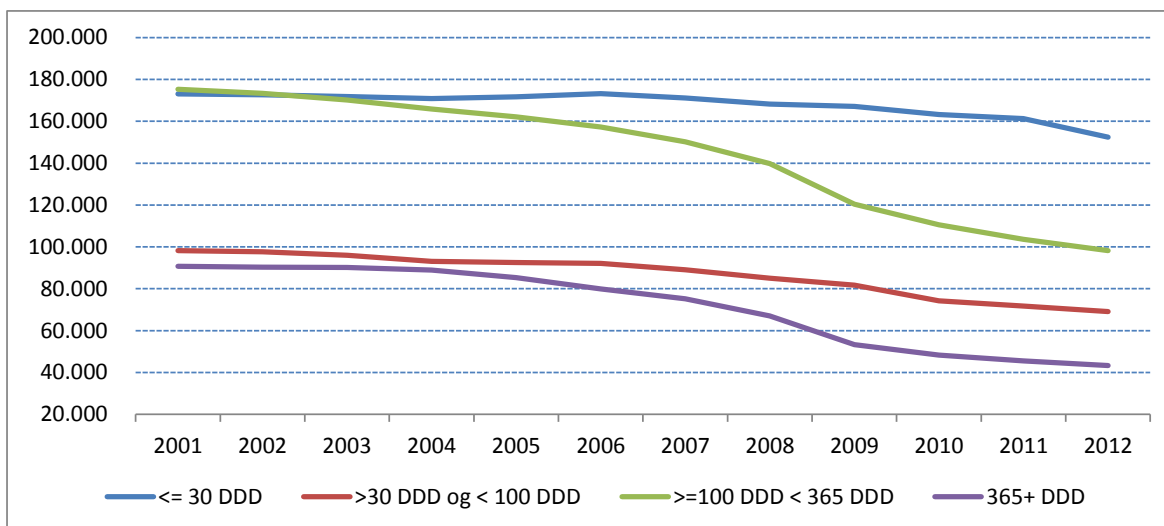
Sundhedsstyrelsens regler og anbefalinger er, at der maksimalt må ordineres til to ugers behandling af søvnløshed og fire ugers behandling af angst. Det er i vores data ikke muligt at skelne mellem indikationerne for lægemidlerne, men alt tyder på, at en mængde til maksimal behandling i 4 uger i stigende grad følges af lægerne.

Antallet af personer der indløser recept på store mængder er faldet mest

I 2012 indløste 363.007 personer minimum en recept på benzodiazepiner eller benzodiazepinlignende lægemidler. **Figur 1** illustrerer, at antallet af brugere generelt falder. Andelen af brugere med et lille forbrug (< 30 DDD per år) fylder mere ud af det samlede antal brugere, idet andelen er steget fra 32 procent i 2001 til 42 procent i 2012. Antallet af brugere, der indløser medicin svarende til et forbrug i maksimalt 3 måneder (mellem 30 og 99 DDD) er i samme periode faldet med 28.556 brugere svarende til 29 procent. Over samme periode er der sket en halvering i antallet af brugere, der indløser mellem 100 og 364 DDD og en halvering af brugere, der indløser mere end 365 DDD. Selvom det ser ud til, at der stadig er en del personer, som har et stort forbrug af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler, kan man altså se, at antallet af personer med et stort forbrug er faldet de seneste år. Det er især de to grupper af brugere, der bruger de største mængder, som er faldet mest.

Figur 1

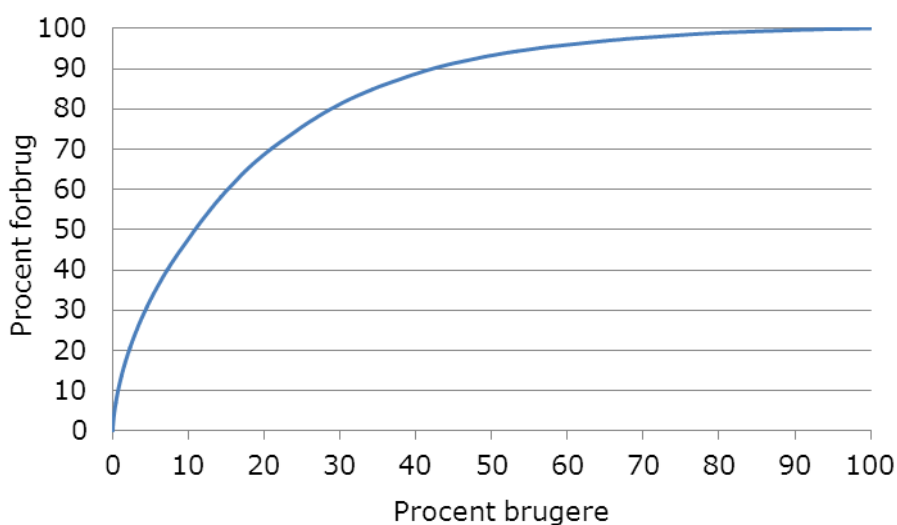
Antal personer, der har indløst recept på den angivende DDD af benzodiazepiner eller benzodiazepinlignende lægemidler i løbet af det pågældende år

En lille del af brugerne står for størstedelen af forbruget

Figur 2 illustrerer forbruget af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler i 2012. Her ses det, at 1 procent af brugerne står for 12 procent af forbruget. Den ene halvdel af brugerne står for 93 procent af forbruget, hvilket svarer til, at de resterende 7 procent af forbruget fordeler sig på den anden halvdel af brugerne.

Figur 2 - det procentvise antal brugere (x-akse) som funktion af deres forbrug (y-akse), 2012

Langt færre langtidsbrugere blandt nye brugere

I 2010 og 2011 indløste 98.719 personer recept på benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler for første gang³. Langt størstedelen af disse personer købte slet ikke midlerne i 2012 (81 procent) og knap 9 ud af 10 af de nye brugere fra 2010 og 2011, der også købte midlerne i 2012, indløste kun <30 DDD i løbet af 2012, se **tabel 1**. Cirka syv procent købte over 100 DDD i løbet af 2012. Over 100 DDD i løbet af et år kan karakteriseres som et relativt stort forbrug, fordi det langt overstiger, det man må forvente, at personerne bruger i løbet af 4 uger. Meget få af de nye brugere i 2010 og 2011 købte dog mere end 364 DDD i løbet af 2012. Overordnet ser det meget bedre ud for de nye brugere end for alle brugere i 2012, i forhold til overholdelse af anbefalingerne.

Tabel 1

Antal personer, der indløste recept på benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler for første gang i 2010 og 2011, som også indløste recept herpå i 2012, samt alle brugere af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler – fordelt på forbrug i 2012

Forbrug i 2012	Opstartet i 2010 eller 2011		Alle brugere i 2012	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
<= 30 DDD	17.050	88,1	152.483	42,0
>30 DDD og < 100 DDD	998	5,2	69.042	19,0
>=100 DDD < 365 DDD	1.311	6,8	98.239	27,1
365+ DDD	4	0,0	43.243	11,9

³ Lægemiddelstatistikregisteret indeholder data om danskernes lægemiddelforbrug tilbage til 1994. Køb for første gang, skal derfor forstås som første køb registreret i lægemiddelstatistikregisteret. At der er købt benzodiazepiner eller benzodiazepinlignende lægemidler før 1994 kan ikke udelukkes.

Alt i alt viser tallene altså, at forbruget af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler er faldet. Det er en lille del af brugerne, som står for langt størstedelen af forbruget. Blandt nystartede brugere i 2010 og 2011, der også køber benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler i 2012, er der langt færre med et stort forbrug i forhold til alle brugere i 2012.

For yderligere uddybning af danskernes brug af benzodiazepiner og benzodiazepinlignende lægemidler henvises til rapporten 'Fup og fakta om danskernes brug af sove-medicin og beroligende midler':

http://www.ssi.dk/Aktuelt/Nyheder/2012/2012_9_beroligende%20midler.aspx (PDF)

Statens Serum Institut
Artillerivej 5
2300 København S
serum@ssi.dk

T 3268 3268
F 3268 3868
CVR nr. 46 83 74 28
EAN nr. 5798000362192

Dataleverancer og
Lægemiddelstatistik
T 3268 5125
medicindata@ssi.dk